

Liwrun Daniel - Iskayniyuq

Pagano kaynin

Jeff Pippenger

2023-11-23

Yuyayniyki kayta rikuchiya: Levitico iskay chunka suqta qillqapi “qanchis kuti” nisqaqa Daniel qillqapi “qawana ñawpaqpi pakasqa” kasqanta; chaymantapas reqsispa, Dios “rumita” rikuchinanpaq runa instrumentokunata llank’achisqanrayku chaypi pakasqa kasqanta, chay rumim Daniel qillqapi mitk’asqa rumi kasqanta. Kay qhawariypa k’anchayninta qatipayqa “cheqaq kayta” munan. Cheqaq kaypa sut’inchaynin, ñuqaqa nisqayman hina, sapaq runapa rurayninkunapi, chaninchasqankunapi, imayna ruraykunapi, hinaspa kamachikuyninkunapi sapa kuti hukllachasqa kasqanmi. Chayqa mañanmanmi Diospa Simpinpi rikuchisqa kasqaman hap’ipakusunchikta, runakunapa yuyayninkuna Diospa Simpinta chimpaspa mana chaywan tupaq kaptinpas.

“Sapa yachaq runaqa sinchi chiqap kayta kuyaywan waqaychanan. Sapa yuyaymi Diospa rikuchisqa siminman manchakuywan yupaychay atiywan kutirinan. Kayhina Diusta kasukuqkunamanqa k’anchaypas khuyakuypas qosqa kanqa. Paykunaqa Paypa kamachikuyninmanta musphayninpaq kaqkunata rikunqaku. Pentecostés p’unchawmanta pacha mana qhawarisqa, mana yuyarisqa hatun cheqaq kaykunaqa Diospa siminmanta lloqsispa llimp’i chiqap kayninkupi k’anchanankupaqmi kashan. Cheqaqtapuni Diusta kuyakuqkunamanqa Santo Espírituqa yuyaymanta chinkasqa cheqaq kaykunata rikuchinqa, hinallataq llapanmanta musuq cheqaq kaykunatapas rikuchinqa. Diospa Churinpa aychanta mikuq, yawarninta upyaqkunaqa Danielpa, Apocalipsispa librunkunamanta Santo Espírituwan samasqa cheqaq kayta orqomunqaku. Mana hark’ay atisqa kallpakunata purichiyta qallarinkupaqmi chayqa kanqa. Wawakunapa siminkunapas kicharisqa kanqa runakunapa yuyayninkunamanta pakasqa kaq pakasqa misterionkunata willakunankupaq. Señorqa kay pachapi upa nisqa kaqkunatam akllarqan yachaysapakunata pinkachinampaq, hinallataq kay pachapi pisi kallpayuq kaqkunatapas atiyiniyuqkunata pinkachinampaq.” The Fundamentals of Christian Education, 474.

Huk sasicha ejemplota, Daniel qillqapi tarikusqa runapa pantayninta hinallataq Diospa Siminman mana kasukunayta, tarisunchik Daniel qillqap pusaq kaq capitulopi “sapa p’unchaw” nispa tikrasqa simipi. Chaypi chiqap sonqo kayqa mañakunman, Ellen White chay simimanta rimarisqanmanta—payqa rimarinmi—ñuqanchik, Profecíapa Espiritunta sayachispa waqaychanchisqaykuta willakuq Qanchis p’unchawniyuq Adventista kasqanchikrayku, paypa chay simimanta rimariyninta kkillanmanta apaykachanaykuta, yuyayninchikta pusananpaq.

“Chaynaqaq rikurqani ‘Sapa Punchaw’ nisqaman hina, ‘sacrificio’ simiqa runapa yachayninwan yapasqa kasqanta, hinaspa textoman mana pertenesisqanta; chaymantapas Señorqa allin qhawariyta qosqa karqan juicio pacha waqayta willakuqkunaman. Hukllachasqa kay karqanmanraq, 1844 watamanta ñawpaqta, casi llapanmi ‘Sapa Punchaw’ nisqapa chiqap qhawariyninpi hukllachasqa karqanku; ichaqa 1844 watamanta pacha, pantay ukupi, huk qhawariykunata chaskirqanku, hinaspa tutayaywan pantaypas qatiq hamurqan.” Review and

Herald, November 1, 1850.

Kay iskay rimaykunapi ancha unayta qhiparisaqman, imaraykuchus paykuna qhipaman *Early Writings* libro-man churakusqankuman hina, runa allichaykuna nisqaman pantasqa sut'inchayta churashqanku imatachus nisqapi qillqasqa kasqanta; ichaqa chayqa huk willakuyñam.

Ñuqanchikpa munayninchikpaqqa iskay allin tupaq puntokunallatam reqsichiyta munanchik.

Ñawpaq kaq puntoqa kaymi: Hermana White nin: “sacrificio” sutichasqa simiqa runapa yachayninwan yapasqa karqan, manataq qillqa nisqamanqa pertenece-nchu.

Chaymantataqmi huk santok rimashaqta uyarirqani, hinaspan huk santok nirqan chay rimashaq cierto santoman: “¿Hayk'aqkamataq kanqa chay visión sapa p'unchaw sacrificiomanta, ch'usaqyachiq huchallikuymanta, chay santuario-tawan ejercitotawan sarusqa kananpaq?” Daniel 8:13.

Ñawpaq versículomi chay tapuy kani, chaymanta tawa chunka tawa versículopa kutichinanta orqon; hinaspa chay kutichiyqa Adventismoq chawpi sayayninmi, teqsinwan cimientonwanpas. Chay hatun k'anchayta paqarichiq tapuyki kikinmi, Adventismoq chawpi sayaynin hina rikuchisqa, yachachisqa kanchis runapa yachaynin pantasqanta, versículopa tikrasqanman huk yapasqa simita churakusqanrayku.

1611 KJV Bibliaq t'ikrasqanpi chiqaqtapuni pachak watayuq yapasqa simikuna kanku, ichaqa Diosqa chay pachak yapasqa simikunamanta huk kutillanmi imatapas pantasqa kasqanta sut'inchay. Chaymanta sut'itaqmi kayqa pantay kasqanta, Diospa Siminta rurachiq runa kaywan hinallataq divinidadwan huñusqa kaqmanta runa lado nisqanmanta llusqisqa kasqanta. Aswan ancha importaqui kay: yapasqa “sacrifice” simimanta ima inspirasqa rimaypas mana munakunchu chay simi mana kay versiculopi pantasqa yuyayta paqarichisqanrayku mana kaptinqa. Sut'itaqmi chayta ruray, imaraykuchus chay inspirasqa rimayqa manam chay simi chaypi kananpaqchu nispa sut'inchayllatachu ruwan, aswanpas “those who gave the judgment hour cry” nisqakunamanqa Señor “the correct view” nisqata “daily” nisqamanta qosqantapas sut'inchay. Cheqaq kayqa mañakunmi iskay simita hina qelqasqa kasqankuman hina hinallataq hap'inanchikpaq.

Juicio p'unchaypa qapariyninta willaqkunaqa “sapa p'unchay” nisqata reqsichirqanku huk unanchaq hina, mayqinmi paganisman icha pagano Romaman rikuchin, maypi tarikusan contextoman hina. “Sapa p'unchay” hina tikrasqa simiqa Danielpa libronpi phichqakuti rikurin. Chay phichqantin rikurimusqankunaqa sutisimi hina kanku. Chay simiqa Diospa Siminpi pachak tawayoq tawa kutita rikurin, isqon chunka isqonniyoq kutitaqa sutichay simi hina apakusun, ichaqa Danielpa librollanpim sutisimi hina apakusun. Rey Jacobo Biblia tikraq runakunaqa chay simita isqon chunka isqonniyoq kutita sutichay simi hina qawarqanku; chayrayku, Danielpa libroman chayamuspaqa, llapa wakin kutikunaq sutichay simi kasqanwan tupachinankupaqui sutichay simita rurayta munarqanku. Chayta ruwanankupaqui “sacrificio” nisqa simita yaparqanku. Ichaqa Diosqa, Ellen White nisqawan, nirqanmi “sacrificio” nisqa hurqusqam kanan; chayqa ninmi “sapa p'unchay” nisqaqa sutisimi hina entiendesqa kananpaq.

Adventismo ukhupi Diospa yuyayninman kay simipi sayaqkuna, chay simita Cristoq hanaq pacha santuariopi ministerionninpa unanchan kasqanta nispa sut'inchanku; ichaqa juicio horapa

waqyasqanta qorqokuna allinta sut'incharqanku chayqa paganismo kasqanta. Kunan pacha Adventismoqa Satanaspa atiyinpa unanchanta Cristota rikuchinampaqmi llamk'achkan!

Pantay runa yuyayman hina pantasqa lógica runasimimanta, “sapa p'unchaw” nisqa simiman t'ikrasqa rimaypa cheqaq yachayninqa Adventismomanta pakasqa kashan. Adventistakunaqa profeciakunamanta yachayta sayachinku ima yachachikuykunachus watakunapi mana allin ñiqiywan ricurimunku Sabbath School quarterlies nisqakunapi chaykunapi, qhilla kaywan upyanku chay quarterlies nisqakuna haywarisqan Kool-Aid-ta; chaytataq takyachinku pastorkuna, paykunapas mana kasqankuchu chay chiqap sonqo sayayninta, Sister White-pa chay yachaymanta rimarisqan qillqakunamanta ima willakuykunatapas chaskinankupaq.

“sapa p'unchawpa” nisqamanta ch'iqnakuypa willakuyñinqa 1911 watapi muyuykuy punkuman chayarqan, chaypiqa Sister White sut'ita nispa rimarqan: “sapa p'unchaw” nisqapa pionero-kuna yachachisqankuta paganismo kasqanmanta qichuspa, hinaspa “sapa p'unchaw” nisqaqa Cristopa santuariopi ministron kasqanta yachachikunaqa, paykuna yachayninkuta chaskirqanku “hanaq pachamanta qarqosqa angelkunamanta” (20 MR 17).

“sapak p'unchayllaq” nisqap chiqaq kayninqa Sister White warmiwan sut'inchasqa reqsichisqa karqan, payqa yachachinmi “santu angelkuna” William Millerpa yuyayninta pusasqankuta, chaymanta “hanaqpachamanta qarqosqa angelkuna” pusasqankuta pichqankupaq yuyayninkuta, pichqakuna yachachinku “sapak p'unchayllaq” nisqaqa Cristoq hanaqpachapi santu wasi ministerionta rikuchisqanta. “sapak p'unchayllaq” nisqap chiqaq kayninqa, taripay pacha qayakuyninta qorqokuqkunam rikhurichisqankuman hina, William Millerpa tarisqan karqan.

“Ñawpaqmanmi ñawirirqani, hinaspan mana tarirqanichu huk kasota maypichus chay [sapa p'unchay] rikurqanman, aswanqa Daniellapim. Chaymantan [huk concordanciapa yanapayninwan] hap'irqani chay simikunata paywan kuska sayaqta: ‘qichuy;’ paymi qichunqa chay sapa p'unchayta; ‘pacha chay sapa p'unchay qichusqa kasqanmantapacha,’ h.k. Ñawpaqmanmi ñawirirqani, hinaspan yuyarirqani mana tarisqayta ima k'anchariytipas chay qillqasqa rimaypi; qhepanmanqa chayarqani 2 Thess. ii, 7, 8-man. ‘Mana allin kaypa pakasqa imanasqanqa ñanmi llamk'ashan; ichaqa kunan hark'aq kaqmi hark'anqa, ñananta qichusqa kanan kama, hinaspan chay qhelli runaqa rikuchisqa kanqa,’ h.k. Hinaspa chay qillqasqa rimayman chayasqaypim, ay, may sumaqtaq may k'anchariqtaq cheqaq kay rikurimurqan! ¡Chaypin kashan! ¡Chaymi chay sapa p'unchay! Allin, kunanqa, imatataq Pablo niyta munan ‘kunaq hark'aq kaq’ nisqanwan, utaq hark'aqwan? ‘Hucha runa’ nisqawan, ‘qhelli’ nisqawanpas, Poperymi niyta munan. Allin, chayqa, imataq Poperi-ta hark'an mana rikuchisqa kananpaq? Ari, Paganismom; chayqa, ‘sapa p'unchayqa’ Paganismom niyta munan.” Second Advent Manual, 66.

Imataqmi mancharikuypaqmi Millerpa tariyninpi, “sapa p'unchay” paganismota sut'inchasqan, maypitaq pay cheqaqta tarirqan. Payqa tarirqan apostol Pablo qelqasqankunamanta huk pasajepi, maypichus Pablo mana “sapa p'unchay”ta paganismollataraq sut'inchachu, aswanpas chay pasajemi reqsichin: cheqaq kaypa munakuyninta mana chaskiqkunaqa kallpayoq pantasqa yuyayta chaskinqaku. “Sapa p'unchay”ta Cristopa santuariopi ministerionpa simbolon hina chaskiyqa, hanaq pachamanta qarqosqa angelkunaq hamusqan sut'inchaywan, Adventismopi kaqkunamanta

mana cheqaq simita allinmanta rak'inankupaq munasqa chiqap sonqoyoq kayniyoq kaqkunapa simbolonmi, chayraykutaq ñam kallpayoq pantasqa yuyayta chaskinankupaq destinakusqaña kanku.

Mana munasqanchik yuyaytaqa mana hukman chinkachiyta munanichu. Chay yuyayqa kaymi: “qanchis kuti” nisqa, “sapa p’unchaw kaq” kasqan tarikuskan kaqla rikch’ayninpi reqsisqa, runa makikunawan pakasqa karqan, ichaqa sut’illata qhawasqa kachkan. Kayqa huk sasalla qhawarichiylla karqan imaynatas unay watakuna ñawpaqpi runa t’ikraypi pantasqa huk huch’uy pantayqa, chaymantaq hanaq pachamanta qarqosqa angelkuna runa yuyayninkunapi kuyuchisqan, kunan p’unchawpi kay ancha allin pacha, kay pachapa tukuyninpi qhipa sasachakuy manaraq chayamuchkaptin, sut’illapi kashaq cheqaq kaqman yuyaykunata ñawsaqaypaq llamk’achisqa kachkan.

1910 watakuna pachapi “sapa p’unchaypa” nisqapa hatarikuyninraq qallarisqa kashaqtin, W. W. Prescottwan A. G. Daniellswanmi “sapa p’unchaypa” nisqamanta qallariy yachachiyta mana chaskispa, Satanaspa rurayninta umallirqanku. Qay qhipa qillqasqa willakuyqa chay pachallamanta cartam, maypichus Hermana Whiteqa Danielpa qillqanpi “sapa p’unchaypa” nisqaqa Cristopa santuariopi llamk’ayninta rikuchin nisqa satanik qhawariyta rimapayakun. Chay pachapi iskaynin qhariqa ñawpaq pionerokunapa librunkunaman yaykuspa, pionerokunapa ñawpaq yachayninta paykunapa musuq satanik sut’inchayninman tkrachinankupaqmi kallpachakusharqanku. Munayniymi kay qillqata ñawirispa chiqap kaywan puriyta atisunman.

“Kay yachayniykuna kay chay p’unchaypiqa mana allinchu yuyayninchikkunaqa sapaq k’anchaymanta anchhuykachisqa kananpaq, chay hatun huñunakuypi conferenciaykuqpi qhawarinanchikpaq qusqa [ñoqanchikman] k’anchaymanta. Chaypin karqa Wawqi Daniells, paypa yuyaynintaqa awqaqa llamk’achispa; qanpa yuyaynikiwan Elder Prescottpa yuyayninwanpas llamk’achisqa kachkarqa chay angelkunaq raykunawan hanaq pachamanta qarqusqakuna. Satanaspa ruwasqan karqa qankunapa yuyayninkuta pantachiy, hinaqtin huch’uy huch’uy chiqninkuna, simikuna ima apamusqa kananpaq, chaykunataqa Señorqa manan qankunata kallpachawarqachu apamunaykichikpaq. Mana esencialchu karqa. Ichaqa kayqa ancha hatunmi karqa cheqaq kaypa causanpaq. Qankunapa yuyayninkuq yuyaykuna, sichus huch’uy huch’uy chiqnikunaman, simikunamanpas pusasqa kayman karqankichik chayqa, Satanaspa wakichisqan ruwasqanmi. Qillqasqa librokunapi huch’uy imakunata allichaytaqa, hatun ruwana ruwasqaykichikta hina yuyankichikman. Ichaqa ñoqaqa kamachisqam kani: Ch’in kayqa rimaymi.”

“Ñuqaqa niniytaq kani: Pantachiykuna mask’ayniykichista saqeychis. Supaypa kay yuyaynin hunt’akayta atispanqa, chayqa qankunaman rikuringa llank’ayniykichis aswan admirakuypaq hina qhawarisqa kasqanta, hatun yuyaywan ruwasqa hina. Awqaqa yuyasqanmi karqa tukuy chay mana allin hina qhawasqa imakunata churayta maypichus tukuy rikch’aq yuyayniyuq runakuna mana huk yuyayllapi acuerdopi karqankuchu chayman.”

“¿Imataq chayri? Supayta kusichiq llapa ruraymi hunt’akunman karqa. Hawa runakunamanqa manam ñuqanchikpa iñiyinchiktachu rikuchisqa kanman karqa, aswanqa paykunapa munasqanman hina kaqta, chaymi runa kaypa kawsayninpi imaymana qillqaykunata

wiñachinman karqa, ancha hatun pantayta paqarichispa, hinallataq qorimanta pacha hina chanin kaq ratokunata ocupaspa, chay ratokunataqa kallpawan llamk'aspa hatun willakuyta llaqtaman apamunapaq apaykachikunanpaq karqa. Ima yachachikuytapas ñuqanchik llamk'asqanchikmanta rimaspa rikuchisqanchikqa manam llapanchu tinkunman karqa, chaymanta ruwasqanmi ñiñkunap, mana ñiñkunap ima yuyayninkutapas pantachinman karqa. Kaymi Satanásqa qallariyninmanta pacha rurasqanta munasqan karqa—imatachus hatunchasqa atikunman ch'aqway hina.”

“Ñawinchay Ezequiel librota, 28 kaq capitulota. Kunanqa, kaypi hatun ruwana kan, maypim musphay espiritukuna rikurichikuyta atinku. Ichaqa Señorqa huk ruwanata ruwanankupaqmi kachkan, chinkayman riq almankunata qispichinankupaq; hinaspa maykunapim Satanás, pakasqa rikch'akuyninwan, hunt'ayta atinman, filasnijkupi pantayta apamuchispa, chaytaqa hunt'asqa allin hunt'aywan ruwanqa, hinaspa llapa chay uchuy sapanchaqqunaqa hatunyachisqa, sut'inchasqa rikuringaku.”

“Ñawpaqmantapacha qhawachisqa kani Señorqa manam Elder Daniells nitaq Prescott-taqa kay llamk'aypa q'epinta qosqachu. ¿Supaypa llullakuy ñanñinkuna yaykuchisqa kanmanchu, kay “Daily” nisqapas ancha hatun asuntuchu kanman chayrayku yuyaykunata pantachinapaq, hinaspa kay ancha importante tiempope llamk'aypa ñawpaqman puriyninta hark'anapaq? Manam chay hina kananachu, imayna kaptinpas. Kay asuntutaqa manam yaykuchinanachu, imaraykuchus chay yaykuchisqa espírituqa amachaq hina kanqa, hinaspa Luciferqa sapa kuyuriyninta qhawaspan suyasqa kashan. Satanapa agentenkunaqa llamk'ayninta qallariyman, hinaspa filasninchik ukhupi pantay ch'aqwayta apamunman. Qamqa manam qayasqa kanki mana pruebayuq tapuy kasqanmanta rimanakuy imatapas mask'anaykipaq; ichaqa upallayniykiqa sumaq rimaymi. Ñuqaqa kay asuntuta llapanta sut'ita ñawpaqeypi charini. Sichus supayqa kay asuntukunapi mayqin kikin runanchiktaña pantachiyta atinqa, imaynachus ruwananta munasqanta hina, Satanapa causanmi atipanqa. Kunanqa llamk'ayqa mana qhipaykuspa hap'isqa kanan, manataq ima [diferencia] de opiniónpas nisqa kananachu.”

“Satanásqa kallpachwanqa, noqaykumanta lloqsisqa chay runakunata mana allin angelkunawan huñunankupaq, hinaspa mana ancha importa tapuykunarayku llamk'ayniykuta qhipayachinankupaq; hinaspa awqaq campamentonpi ancha kusikuy kanman. Tantanakuychik, tantanakuychik. Llapa sapaqchakuy pampachisqa kachun. Kunanqa llamk'ayniykuqa llapa aycha kallpaykuta, umanchikpa nervionkunapa kallpanta ima, chay sapaqchakuykunata ñanmantan hurqunapaq churaymi, hinaspa llapanchik huk sonqolla tupaykuypi kananpaq. Sichus Satanás hatun mana santoyasqa yachayninwan aswan pisillata hap'iyta saqisqa kanman chayqa, kusikunmanmi.”

“Kunanmi, imaynatachus qankuna llamk'ashaqtiykichik rikurqani, yuyayniyqa tukuy imata hap'irqa, hinallataq imayna kanman chaymanta ñawpaqman riqtiykichik, sapallanpis aswan pisillata saqerqanchikmanta llusiqkunata filasninchikman pantachiyta apamunapaq atiyta chaskinqaku chayta. Qamkunapa mana yachayniykiqa Supay munasqan hinallam kanman karqan. Qampa sinch'i willakuykiqa mana Chuya Espíritu paq inspirasqan kasqachu. Yachachisqa karqani qamman ninqaypaq: Dios pusasqan runakunapa qelqasqankunapi p'akisqa pantasqakunata maskhayniykiqa mana Dios paq inspirasqan. Kaymi yachay Elder

Daniells runakunaman qonman chayqa, ama ima hina kaspapas payta oficiopaq churaychischu, imaraykuchus mana atinchu imarayku kasqanmanta imaman tukunanman yuyariyta. Kaymanta upallayniykiqa yachayniykin. Kunanqa, wañusqaña runakunapa llaqtachisqa qelqankunapi pantasqakunata maskhay hina llapan imaqa, mana mayqenniychikmanpas Dios qosqaykichik llamk'anachu. Sichus kay runakuna—Elders Daniells wan Prescott—llaqtakunapi llamk'anankupaq qosqa kamachikuykunata qatispanku karqan chayqa, achka, ancha achka runakunan cheqaq kayman chiqninchasqa hinaspa tikrasqa kanman karqan, atiyniyoq runakuna, [kunan] chay mana hayk'aqqas chayaspalla tarisqa kanqachu nisqa chiqankunapi kashaqkuna.”

“Llapa kay pachata huk hatun ayllu hina qhawananchikmi. Chayhina yachaypa pukyuta urqkunaykipaq kaptiyqa, imaraykutaq kay pachata watakuna tukuyta chinkayman saqerqanki Señorniyku Jesucristo qosqan testimoniokunawan? Cheqaq religionqa yachachiwanchikmi sapa qhari warmita qhawananchikpaq allinta ruray atisqanchik runa hina.

“Kayqaqa achka watakuna qillqasqa karqan: ‘Yuyayniyuq Chawpi Kawsay,’ Elder Andrewsman willakuy. Yuyayqa allinta yachachisqa kayta atin atipaqman tukunanpaq, ima pacha rimananpaq, ima llasaqkunata hap'iqananpaq hinaspa apananpaq yachananpaq, imaraykuchus Cristoqa yachachiqniykim. Hinaspa ancha mancharirqani qanmanta [rikuspay] kikiyki yachayniykita hatunchaspa hinaspa huk ñanpi purisqaykita, chaywan rimaykuna chikninakuykunata yaykuchinaykipaq. Señorqa waqyan yuyaysapa qharikunata, ch'inlla kayta atiqkunata, maypachachus chayqa paykunapaq yachay kasqanrayku. Sichus hunt'asqa qhari kayta munanki, Jesucristo nisqapi ch'uya kawsayniyuq kayta necesitanki. Kunanqa huk llamk'ayraqmi qallarisqa, hinaspa yachay rikuchisqa kachun sapa ministro pi, sapa conferencia-pa presidentenpi. Ichaqa kaypiqa karqan huk llamk'ay qampa, achka watakunamantaña hap'iqanaykipaq, maypichus necesitakusqanki kay kikin llamk'aypaq simiykita oqarinaykipaq. Cristoqa llapa runankunaman sut'i kamachiykunata qorqan imakunata ruwanankupaq hinaspa imakunata mana ruwanankupaq. Hinaspa pisi pachaña puchukusunchik Señorpa chanin kayninta rurarispa. Qanqa entiendenkim Señorpa ñanninta. Riqsirqani munayniykita imakunata apayta kikiyki yuyayman hina, presidente hina churakusqaykimanta qhipaman. Yuyarqankim musphay llamk'aykunata ruwasqaykita, chayqa huk llamk'aymi kanman karqan Dios mana makiykikunaman churqasqan ruwanaykipaq. Kunanqa llamk'ayniykiqa manam ñit'inachu, aswanqa sapa necesitayta atisqankama kachariy, sichus Señor qanta chaskisunki sirvinaykipaq. Ichaqa muyuynin pacha qallarimantapacha rikuchirqanki mana yachaypas, mana ch'uyachasqa juicio pas qanmanta rikurimusqanta. Aswanqa qallarirqanki asuntokunata qawarichiyta, chaykunapaq mana chaskisqa kanmanchu, mana Señor k'anchayta qospanqa.”

“Yachachisqa kani chayhina usqhayllamanta kuyukuynikuna ama rurasqa kananpaq, qamta conferencia-pa presidente hina akllanankupaq, huk watapas. Ichaqa Señorqa mich'an manaña chayhina usqhayllamanta ruraykunata, imaynanpas kay asunto Señorpa ñawpaqenman mañakuypi apamusqa kanan kama; hinaspa qamman chay willakuy chayamusqaña kasqanrayku, Señorpa llamkaynin presidente-pa hawanpi churakusqan ancha solemne responsabilidad kasqanta, mana karqanichu qampa moral derecho-yki chay “Daily” nisqa asuntomanta phutiywan rimarinaykipaq, hinaspa yuyarinaykipaq qampa influenciayki tapuyta

kutichinqa nispa. Chaypi karqan Elder Haskell, paymi llasaq responsabilidadkunata apaq, hinaspa chaypi kachkan Elder Irwin, hinallataq achka qharikuna, sutichayman atisqaykuta, paykunapas llasaq responsabilidadkunata apanku.”

“¿Maypitaq karqan qankunapa yuyaychanakuyki machu runakunapa ñawpaqninpi? Ima atiytaq rurayta atirqankichik mana llapan llamk’ayniyuq runakunata apamuspalla, chay asunto taqwiykuspa yachachinanpaq? Ichaqa kunanqa asunto ta investigasunchik. Kunanqa musuqmanta yuyaykusunchik sicha Señorpa juicio kasqanta, saquesqa llamk’aypa ñawpaqninpi, qankunapa kallpachakuyniykita rikuchispa llamk’ayta huk wata mastaraq apayta munasqaykichikmanta. Sichus llamk’ayta huk wata mastaraq apankichik qankunawan hukllanakunqa yanapakuqkunawan, chayqa huk cambio kanan tiyan qankunapi hinallataq Anciano Prescottpi. Hinaspa kikin sonqoykichikta Diosta ñawpaqninpi humillaychik. Señorqa qankunapi rikuspa kanan tiyan huk rikch’aq experienciata, imaraykuchus mayqen runakuna kaspera kutirikuspa musuqmanta conviertikuyta kunan p’unchaykunapi necesitasharqanku chayqa Anciano Daniells hinallataq Anciano Prescott kanku.”

Qanchis qhariqkuna akllakusqa kanan yachayniyuq qharikuna kaspera, Diospa graciata llamk’ayninwan kutirikusqa kaymanta rikuchiyta qusqankuta. Ima qharikuna chayhina ñawsaqchasqa kanku, mana imaraykumanta imamankama yuyayman yaykuyta atispa, hinaspa mana yupaychaspa qhawaqkuchkanman chay qharikunata llamk’aypa responsabilidadninkunata apaqkunata, kay conferenciakunapa presidentenkunatapas; [chay] qharikuna [qa] iskay watamanta aswan llamk’ayta apaqkunata mana yupaychasqa hina saqiykuspa, hina utqaylla, mana allin yuyayniyuq ruwayman chayanankukama, chaymi qharikuna watakuna kamachisqa ñawpaqpi churakusqa kikin llamk’ayta saqiykunku—llaqtakunapi llamk’ayta—hinaspa machu qharikunaman yachachikuypaq mañakuyta mana, utaq ancha pisillata qokunku, aswanqa runakunaman willakunallankuta willakuspa, kkillanmanta testimoniota aparin chay qharikunapa mana allin, mana seguro kayninkumanta, chay hatun, musphaypaq hinantin llamk’ayman hap’iqchasqa kananpaq.

“Cristo manam wañusqachu. Payqa manam hayk’aqpas saqenqachu llank’asqan kay musqhapun hinalla apasqa kananpaq. Qillqasqata saqeychik. Sichus ima tikraypas cheqaqtapuni munasqa kanman chayqa, Diosmi chay tikraypi allin tinkuyninta, chayman hina kasqanta, apamunqa; ichaqa huk willakuy runakunaman hap’ichisqa kaptin, hatun responsabilidadkunawan kуска, [Diosqa] mañan cheqaq kasqankuta, munaywan llank’aq iñiyniyuq kayta, hinaspa alman pichanaqta. Anciano Daniellswan Prescottwan iskayninkupas kutimanta tikrakuyninmanta necesitamunku. Huk musqha llank’aymi yaykumusqa, hinaspa manam tupaqchu Cristo kay pachaman hamuspa rurananpaq hamusqan llank’aywan; hinaspa llaqa cheqaqtapuni tikrakuqkunaga Cristopa ruwasqankunata ruwankuq.”

“Noqanchik llapanchikmi yaypachisqa kayta rurananchik, chay rurayqa Taytata hatunchanqa. Chayamurqanchikmi chay sasachakuy pachaman—kay wakichikuy pachallapim Jesucristoq kawsayninman hina tukuyta kasukuspa rikch’akunanchik, icha mana chayta ruwayta qallarinanichikchu. Elder Daniells, ama qampaq libre kasqanta yuyaychu, simiykita hananman uyarichiyta, imaynachus kikin hina kaq circunstanciakunapi rurarqanki hina. Hinaspa entiendey, huk conferenciaq presidentenqa mana kamachiychu. Payqa llank’an yachaq

runakunawan kуска, presidentekuna hina kaq puestopi tiyaqkunawan, pikunataq Dios chaskisqa. Mana libertayuqchu Diospa chaskisqa qillqaqkunapa qillqanmanta imprimesqa librokunapi qillqasqakunaman sat'iyta. Manam aswanqa atiyuniyuq kananchu kamachiq, apuniyuq atiyta apayta, mana kamachiq, apusapa kallpata pisiyachisqankukama. Chay sasachakuymi chayamunña, imaraykuchus Diosqa p'enqachisqa kanqa.”

“¿Imaynataq Señorqa qhawana mana llamk'asqa llaqtakunata? Cristoqa hanaq pacha-pim kashan. Kunanqa reqsichikuynin kayta kanan: ‘Manam kanchu rey hina kamachiy. Kunanñataqmi kay pachapa crisisnin. Kunanqa Ñoqam kani atiyuniyoq salvarman utaq chinkachinaypaq. Kunanmi pacha allin, tukuy runakunapa destinonku Maqaypi kananpaq. Kawsayniyta qoykuni kay pachata salvarinaypaq. Hinaspa “Ñoqa, wicharichisqa kaptiy,” qonqorichiq graciayta qosqaymi rikuchinqa tukuy pichus munanku, Diospa rikchayninman hina ruwasqa kayta, hinaspa Ñoqawan huklla kayta, paykunapas llamk'ankaq Ñoqa llamk'ashqay hina redimiy gracia-y atiyuniywan’.” Pipas munan, [payqa] wawqe-panankunawan kуска hap'ipakuchun paykunaman qosqa llamk'ayta ruwanankupaq, responsable maypikunapi kaspanku, Señorpa qosqa yuyaychakuynin uraypi, hinaspa tukuy sonqowan mask'achun hunt'asqa armoníapi llamk'ayta Paywan, pichus hina munasqa kay pachata, kawsayninta qowarqa hunt'asqa sacrificiota kay pachapa salvacionninpaq. Rimani ñoqanchik ministrakunaman, ñoqanchik llaqtakunapi llamk'ayman yaykuspankutaq, Simipa ministerionta qatiqta hawanman hamuchun thak kawsayniyoq, sagrado kasqaqa. Manam atisunmanchu runakunapa yuyayninkuman allin impresionta rurayta sichus ñoqanchik... [Kay p'anqapa uray kimsa t'aqan saqisqa blanco.]”

“P'anqaymanta qillqani. Cheqaq kay, imaynataq Jesúsqa kashan hina—rimaychik, mañakuychik, sapanka simita llamp'u kayninpi iñiychik. Imataq tarinkichik, pantaykuna apasqa kaska churasqa kaptin chay runakunapa ñawpaqenman, pikunachus iñiyta saqerqanku hinaspa engañaq espíritu-kunaman uyarisqanku, chay runakuna mana unayñachu ñoqaykuwan kуска iñiyta kasqanku? ¿Supaypa ladonpin sayankichik? Mana llamk'asqa chakra-kunaman yuyayniykichikta churaychik. Ñawpaqninchikpi huk llapa pacha mast'ariq llamk'ay kashan. Juan Kelloggman rikuchiykuna qosqa karqan ñoqaman.”

“Ancha sumaqa rikch'akuq runa, pay qhawachkasharqa yuyaykunata allin rikch'akuq, ichaq llullaq rimanakuykunamanta apamushqanman hina; chay yuyaykunaqa cheqaq Bibliaq chiqnin yachachisqanmantam hukniray karqan. Hinallataq, imatapas musuqta maskhashpa yarqaywan ch'akiywan kachkakunaqa yuyaykunata ñawpaqman apachkarqaku [ancha allin rikch'akuqta], chayrayku Elder Prescott hatun peligropi karqa. Elder Daniellspas hatun peligropi karqa [chayman] urmaykuspa huk pantasqa yuyayman p'itiykuyta, kay yuyaykuna llapan maypipas willakusqa kaptinqa, musuq pachaman hina kanman nispas.”

“Arí, chayqa kanmanmi, ichaqa paykunapa yuyayninkuna hina hap'ipakusqa kaptinmi rikuchisqa kani hinaspa Hermano Daniells chaymanta Hermano Prescottwan kуска kawsayninkumanmi awaykusharqanku huk laya espiritual[ista]-hina rikch'akuq yuyaykunata, hinaspa runanchikkunata pusasharqanku sumaqa yuyaykunaman, mayqenchus atinqa chayqa, akllasqa runakunatapas engañanankupaq. Qillqayniywanmi sut'ichayta kani kayta, kay wauqekuna pantachiq yuyayninkupi pantasqakunata rikunqaku, chaymi cheqaq kayta mana

takyasqa kasqanman churayta atinman; hinaspataq paykunaqa sayarinqaku hatun espiritual yachayniyuq hina. Kunanqa willanaymi paykunata, kay imata rikuchiwaqtiy, Elder Daniells vozninta waqra hina oqarispa ‘Daily’ nisqanmanta yuyayninkunata amach’ashaqtin, qhipa lloqsiq ruwaykunapas qawachisqa karqan. Runanchikkuna pantayman chinkayman yaykusharqanku. Rikurqanim chaypa rurun, hinaspataq cautelakuna qoykuwarqan: Elder Daniells mana ima qhipa llusqiyta yupaychaspa hina chayman kallpachasqa kaspas, Diospa inspiracionnin urapi kashanman hina kikinta creechispaqa, escepticismoqa rankunchik ukhupi maymanpas tarpukusqa kanman karqan, hinaspa Satanásqa willakuyninkunata apachinanman churakusqa kanchikman karqan. Mana iniy hinaspa escepticismoqa runakunapa yuyayninkuman takyasqa tarpukusqa kanqa, hinaspa cheqaq kaypa rantinpi mana allinpa musuq tarpuykuna wiñanqa.—Ms 67, 1910, 1–8. Manuscript Release, volumen 20, 17–22.”

Kaykunakuna juicio pacha qayta willakuyta qorqankuqa, Daniel qillqapi “sapa p’unchaw” nisqamanta allin qhawariyta chaskirqanku. Daniel qillqata tikraq runa makikunawan, chaymanta qhipaman hanaq pachatamanta qarqosqa angelkunapa pusasqan runakunawan, “sapa p’unchaw” nisqapa allin hamut’aynin pakasqa tukusqa, sut’ita rikuyipi kashaqtinpas. Daniel qillqapi, “sapa p’unchaw” nisqaman tikrasqa simi rikurimusqanpiqa, runakuna yapasqan “sacrificio” nisqa simita mana yapananpaqchu. Daniel ocho qillqapa chunka kimsayuyq versículonpin tarinchik Daniel qillqapi kay hina pasasqan pichqa kutikuna hukninta. Chay kikin versículopin Levitico iskay chunka soqtayuyq qanchis kutikuna nisqapas reqsichisqa kashan, ichaqa chay kikin laya runa-yuyaychasqa qhellichakuyninwanmi sut’ita rikuyipi kashaspapas pakasqa kashan.

Qatiq qelqaypi kay cheqaqta qhawasunchik.